

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/33/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6724200516
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6724200516.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom vo C., D. E. F. XXXX/XX, zastúpeného právnym zástupcom Ulianko & partners, s.r.o., IČO: 36856517, so sídlom vo Zvolene, Môťovská č. 497/2, v mene ktorého pred súdom koná JUDr. Radoslav Ulianko, advokát a konateľ, proti žalovanej: C. E., A. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom vo C., D. E. F. XXXX/XX, zastúpenej právnym zástupcom MÉSZÁROS BARIAKOVÁ advokátska kancelária s.r.o., IČO: 52488047, so sídlom vo Zvolene, P. O. Hviezdoslava č. 344/23, v mene ktorého koná JUDr. Martina Mészáros Bariaková, advokátka a konateľka, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 12C/5/2024-113 zo dňa 05.11.2024 (ECLI:SK:OSZV:2024:6724200516.4), ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovanej k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre k.ú. C. ako byt č. XX vo vchode č. XX na X. poschodí v bytovom dome súp. č. XXXX postavenom na pozemku parc. č. H. XXXX/XX o výmere 204 m² (zastavaná plocha a nádvorie), parc. č. H. XXXX/XX o výmere 197 m² (zastavaná plocha a nádvorie) a parc. č. H. XXXX/XX o výmere 205 m² (zastavaná plocha a nádvorie) spolu so spoluvlastníckym podielom k pozemkom o veľkosti 5621/209528 k celku, spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a na príslušenstve domu súp. č. XXXX a tieto nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej (prvý výrok); ďalej súd prvej inštancie zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovanej k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre k.ú. C. ako rodinný dom súp. č. XXX postavený na pozemku parc. č. H. XXXX/X, bufet súp. č. XXXX postavený na pozemku parc. č. XXXX/X, pozemok parc. č. H. XXXX/X o výmere 249 m² (zastavaná plocha a nádvorie), pozemok parc. č. H. XXXX/X o výmere 144 m² (zastavaná plocha a nádvorie) a pozemok parc. č. H. XXXX/X o výmere 62 m² (zastavaná plocha a nádvorie) (druhý výrok) a nariadil predaj týchto nehnuteľností s tým, že výťažok z predaja bude rozdelený medzi podielových spoluvlastníkov týchto nehnuteľností podľa výšky ich spoluvlastníckych podielov (tretí výrok); nakoniec súd prvej inštancie rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania (štvrtý výrok).

1.2 Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že predmetom konania bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva strán k nehnuteľnostiam tak, že súd nariadi ich predaj; súd prvej inštancie argumentoval, že strany sporu uzavreli manželstvo dňa 08.04.1995, ktoré bolo rozvedené právoplatným rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 6Pc/1/2020 zo dňa

17.02.2020; strany sporu v priebehu manželstva nadobudli okrem iného aj predmetné nehnuteľnosti, ktoré neboli predmetom vyporiadania v rámci trojročnej lehoty stanovenej pre vyporiadanie BSM po rozvode manželstva; medzi stranami sporu prebehol pokus o mimosúdne zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva; zo znaleckého posudku č. 73/2023 znalkyne I. J. H. vypracovaného pre účely majetkovoprávneho vyporiadania podielového spoluvlastníctva k bytu s príslušenstvom vyplynulo, že hodnota bytu s príslušenstvom je 98.900,- € a zo znaleckého posudku č. 74/2023 znalkyne I. J. H. vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty rodinného domu, bufetu a pozemkov s príslušenstvom pre účely majetkovoprávneho vyporiadania podielového spoluvlastníctva vyplynula hodnota týchto nehnuteľností v sume 126.000,- €.

1.3 Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca žiadal žalobou zrušiť podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam a vyporiadať ich predajom s tým, že výťažok z predaja sa po odpočítaní nákladov a vzájomných pohľadávok a záväzkov má vydať stranám sporu, každému v 1/2; žalovaná súhlasila so zrušením podielového spoluvlastníctva, z hľadiska vyporiadania žiadala prikázať byť s príslušenstvom do jej výlučného vlastníctva a ostatné nehnuteľnosti prediť; mimosúdna dohoda ohľadne zrušenia a vyporiadania predmetných nehnuteľností nebola možná, v rámci mimosúdnych rokovaní opakovane nedošlo k dohode o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam z dôvodu, že počas trvania manželstva strán sporu si zobrali spoločný úver v banke (F.), ktorý splácal žalobca aj po rozvode a nebol ochotný novou zmluvou o úvere prevziať na seba úver, nakoľko to bolo spojené s vyšším úrokom (4,70 % namiesto 2,10 %); zmluva o prevzatí záväzku nebola podpísaná ani v čase rozhodovania súdu prvej inštancie; súd prvej inštancie vychádzal z listinných dôkazov a skutočností známych v čase pojednávania; žalovaná žiadala prikázať byť do výlučného vlastníctva z dôvodu realizovaných investícií do bytu a rekonštrukcie, na ktorú musela vynaložiť finančné prostriedky a tiež s poukazom na to, že sa žalobca ako podielový spoluvlastník občas prídje do bytu osprchovať, prebýva tam, čím narúša spolužitie žalovanej s jej súčasným manželom; súd prvej inštancie mal preto v súlade s § 3 Občianskeho zákonníka za to, že je v súlade s dobrými mravmi a v najlepšom záujme, aby bol byť s príslušenstvom prikázaný žalovanej, ktorá v byte býva s manželom, investovala do neho a rekonštruovala ho; tvrdenie žalobcu vo vzťahu k ostatným nehnuteľnostiam o tom, že dom je neobývateľný, aj keď zo znaleckého posudku vyplynulo, že sa jedná o bonitne drahšiu nehnuteľnosť, než je byť žalobkyne, sa ukázali ako nepravdivé, pričom právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že žalobca väčšinu času prebýva u priateľky v Prievidzi; žalobca teda má kde bývať, aj keď by bol rodinný dom a bufet neobývateľný; tým, že žalobca spláca úver, ktorý nadobudli strany sporu počas trvania manželstva, je v záujme oboch strán sporu, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo k ostatným nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX; žalobca rôzne uvádzal, že rodinný dom chce alebo nie; žalovaná nemala záujem nadobudnúť rodinný dom do výlučného vlastníctva; ani jedna zo strán sporu bližšie nespomínala bufet; súd prvej inštancie mal na základe uvedeného za to, že aby mohol vzájomné pohľadávky medzi stranami sporu vyporiadať, je podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXXX potrebné zrušiť a nariadiť ich predaj; výťažok z predaja týchto nehnuteľností bude rozdelený medzi podielových spoluvlastníkov týchto nehnuteľností podľa výšky ich spoluvlastníckych podielov; súd prvej inštancie podporne poukázal na rozhodnutia Okresného súdu Zvolen sp. zn. 12C/83/2023 a sp. zn. 6C/27/2023.

1.4 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 141 a § 142 Občianskeho zákonníka; o trovách konania na súde prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 2 C.s.p. tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania s odôvodnením, že zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a usporiadanie ich vzťahov bolo v záujme oboch strán sporu.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 03.12.2024 (č.l. 141-144 spisu); rozsudok súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu; vyjadril názor, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.), súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ C.s.p.), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.), zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo

ďalšie prostriedky procesné útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g/ C.s.p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); v podrobnostiach žalobca argumentoval, že:

(1) súd v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ak rozhoduje rozsudkom (autoritatívne), musí dodržať poradie a podmienky použitia jednotlivých spôsobov vyporiadania zrušeného spoluvlastníctva, lebo sú pre súd záväzné; súd nie je viazaný návrhmi strán sporu, pretože spôsob vyporiadania sa týka obidvoch strán sporu (iudicium duplex); súd prvej inštancie tak nebol viazaný žalobným návrhom, v ktorom žalobca žiadal, aby po zrušení podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, boli tieto vyporiadané ich predajom a rozvrhnutím výťažku;

(2) s poukazom na znenie ustanovenia § 142 Občianskeho zákonníka konštatoval, že súd prvej inštancie prikázal byť s príslušenstvom do výlučného vlastníctva žalovanej bez toho, aby rozhodol o primeranej náhrade pre odstupujúceho spoluvlastníka, v dôsledku čoho rozhodol v rozpore s daným hmotnoprávnym ustanovením, keď vo výroku napadnutého rozsudku absentuje výrok týkajúci sa protihodnoty za prikázanie podielu žalobcu na byte s príslušenstvom žalovanej; v odôvodnení napadnutého rozsudku chýba zdôvodnenie spôsobu, akým súd ustanovenie § 142 Občianskeho zákonníka v danej veci aplikoval a akým spôsobom ho vyložil, pokiaľ ide o poskytnutie primeranej náhrady;

(3) súd prvej inštancie prikázal byť s príslušenstvom do výlučného vlastníctva žalovanej s poukazom na § 3 Občianskeho zákonníka s tým, že žalovaná do bytu investovala, rekonštruovala nehnuteľnosť, avšak to nemá oporu vo vykonanom dokazovaní; pokiaľ by aj investície do bytu žalovanou boli preukázané, neodôvodňuje to prikázanie bytu s príslušenstvom žalovanej bez toho, aby bola akokoľvek riešená otázka primeranej náhrady;

(4) hmotnoprávnou podmienkou vyporiadania podielového spoluvlastníctva predajom veci podľa § 142 Občianskeho zákonníka je skutočnosť, že žiadny zo spoluvlastníkov vec nechce; zo zápisnice z pojednávania konaného dňa 05.11.2024 však vyplýva, že vtedajší právny zástupca žalobcu už pri úvodnom prednese žiadal, aby nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX boli prikázané do výlučného vlastníctva žalobcu; obdobne to vyplýva aj zo záverečných rečí; obsah zápisnice preukazuje, že uvedená hmotnoprávna podmienka nebola splnená, súd prvej inštancie tak vec nesprávne právne posúdil a rozhodol v rozpore so zákonom (contra legem);

(5) v tomto smere nepostačuje odôvodnenie napadnutého rozsudku, že „žalobca rôzne uvádzal, že dom chce alebo nechce (...)“, súd prvej inštancie mal vychádzať z ustáleného stanoviska jednotlivých spoluvlastníkov, nariadenie predaja veci nemôže odôvodniť tým, že stanovisko niektorého z podielových spoluvlastníkov je nejasné; navyše stanovisko žalobcu nebolo nejasné, s ohľadom na charakter konania (iudicium duplex) mal byť nepochybne jeho postoj zohľadnený; súd sa nevysporiadal so zmenou návrhu žalobcu ohľadne vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXXX; žalobca dodal, že medzi kritériá pre autoritatívne nariadenie predaja spoločnej veci určite nepatrí deklarovaná neochota žalobcu prevziať na seba úver alebo to, či rodinný dom je alebo nie je obývatel'ný prípadne, či sa žalobca zdržuje alebo nezdržuje u svojej priateľky v Prievidzi;

(6) ani v tejto časti odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa atribúty vyžadované podľa § 220 ods. 2 C.s.p.; v tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že do konania predložil dva znalecké posudky a zmluvu o poskytnutí úveru č. 411077 zo dňa 13.01.2016; žalovaná naopak nepredložila počas konania okrem vzájomnej komunikácie so žalobcom žiaden dôkaz, ktorým by prispela k objasneniu veci; v žiadnom prípade však nemožno vychádzať z toho, čo uviedol súd prvej inštancie, že žalobca nebol ochotný na seba prevziať úver, resp. že je potrebné zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo za účelom vyporiadania vzájomných pohľadávok strán sporu; predmetom tohto konania je zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva, nie vyporiadanie bankového úveru; ťarcha v podobe záložného práva má len vplyv na hodnotu predmetu podielového spoluvlastníctva, teda aj na stanovenie primeranej náhrady;

(7) vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.2 Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 07.01.2025 (č.l. 180-181 spisu) k odvolaniu žalobcu prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny, zákonný a spravodlivý; priebeh konania súdu prvej inštancie neumožňoval rozhodnúť inak, ako v tomto konaní nakoniec rozhodol; žalovaná si od počiatku chcela byť s príslušenstvom ponechať a navrhla, aby si dom ponechal žalobca s tým, že by prevzal na seba úver zobratý na nadobudnutie domu s čím žalobca nesúhlasil; alternatívne tiež žalovaná navrhla, aby súd prvej inštancie prikázal byť s príslušenstvom žalobcovi a jej nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX s tým, že by splatila úver s čím žalobca tiež nesúhlasil; žalobca vie, že byt zrekonštruovala; žalobca byt poškodil, v dôsledku čoho bola donútená

podat' trestné oznámenie; žalovaná nesúhlasí s tým, že by byt s príslušenstvom (lacnejší) mal byť prikázaný jej, nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX (bonitnejší rodinný dom) prikázané žalobcovi a že by musela so žalobcom naďalej splácať úver; za neprijateľnú považuje podmienku žalobcu, ktorý na rozdiel v cene nehnuteľností v sume 27.100,- € žiadal započítať sumu 24.386,- € ako sumu splátok úveru, ktoré mal zaplatiť po rozvode manželstva, čo však nebolo preukázané; v tomto smere žalobca neuniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení; rozhodnutie súdu prvej inštancie je tak spravodlivé a zohľadňuje právo na uspokojenie bytovej potreby žalovanej, žalovaný rodinný dom na bývanie nepotrebuje, z predaja domu utŕžia obe strany sporu prostriedky na splatenie úveru a zvyšok výťažku si spravodlivo rozdelia; naopak, ak by súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobcu, poškodil by žalovanú, ktorá by mala prikázanú do vlastníctva lacnejšiu nehnuteľnosť a zostala by jej povinnosť splácať úver na nadobudnutie domu, ktorý by však patril žalobcovi; tvrdenie žalobcu, že záložné právo má vplyv na hodnotu spoločných vecí, a to domu aj bytu, je síce pravdivé, ale pre rozhodnutie súdu prvej inštancie irelevantné; žalobca navyše netvrdil v priebehu konania, že pre účely ním navrhovanej výplaty žalovanej, by pri stanovení ceny nehnuteľností bolo potrebné zohľadňovať to, že nehnuteľnosti sú zaťažené záložným právom; na základe uvedeného žalovaná navrhla potvrdenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

2.3 Žalobca v odvolacej replike zo dňa 03.02.2025 (č.l. 257-258 spisu) prostredníctvom svojho právneho zástupcu zotrval na podanom odvolaní; uviedol, že žalovaná nepreukázala v konaní ňou tvrdené investície do bytu, ako ani to, za akým konkrétnym účelom ich žalovaná vynaložila; v konaní nebolo preukázané ani tvrdenie žalovanej o tom, že žalobca akýmkoľvek spôsobom poškodil byt; z vyjadrenia žalovanej k odvolaniu vyplýva, že nie celkom rozlišuje medzi tým, čo je predmetom tohto konania, pretože predmetom tohto konania nie je vyporiadanie dlhu z poskytnutého úveru, ktorý si strany sporu vzali ešte počas manželstva; úver by bolo možné riešiť ako pasívum v rámci konania o vyporiadanie BSM; v danom prípade však platí nevyvrátiteľná domnienka vyporiadania BSM podľa § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka; žalovaná nie je oprávnená podmieňovať niektorý z konkrétnych spôsobov vyporiadania podielového spoluvlastníctva prevzatím úveru; strany sporu sú ako dlžníci z úveru zaviazaní voči tretej osobe (banke) ako veriteľovi spoločne a nerozdielne s tým, že ich vzájomné podiely na dlhu sú rovnaké; táto otázka je vyriešená, nie je predmetom tohto konania; splátky spomínaného úveru pritom od rozvodu manželstva až do súčasnosti spláca žalobca a žalovaná napriek skutočnosti, že je tiež dlžníkom uvedeného úveru sa nepodieľa na úhrade alikvotnej čiastky úveru, ktorá na ňu pripadá; z obsahu spisu vyplýva, že v zmysle znaleckých posudkov rozdiel medzi hodnotou rodinného domu a bytu je 27.100,- €, celková hodnota oboch nehnuteľností je 224.900,- €, podiely oboch strán sporu sú rovnaké, žalovaná má teda nárok na to, aby za zrušené spoluvlastníctvo dostala hodnotu 112.450,- €, t.j. hodnota rodinného domu je 126.000,- €, z čoho by na vyrovnanie protihodnoty mala žalovaná dostať sumu 13.550,- € (plus hodnota bytu 98.900,- €) a nie prevzatie úveru žalobcom, ktorý navyše nie je predmetom konania o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

2.4 Odvolaciu repliku doručil súd prvej inštancie právnemu zástupcovi žalovanej dňa 28.02.2025. Žalovaná sa viac v odvolacom konaní nevyjadřila.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávacom spore nevykonal odvolací súd žiadne dôkazy a bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4.2 Podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

4.3 Podľa § 391 ods. 1 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

4.4 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 379 C.s.p.; § 380 ods. 1 C.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len jeho námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.5 Odvolanie žalobcu je dôvodné.

4.6 Z povahy podielového spoluvlastníctva ako spoločenstva vlastníckych práv založeného na zásade dobrovoľnosti vyplýva, že ak nedôjde k (mimosúdnej) dohode medzi spoluvlastníkmi ohľadne zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva (§ 141 Občianskeho zákonníka), môže ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov požiadať súd o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Toto právo spoluvlastníka vyplýva zo zásady, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený k tomu, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu. Súd pri autoritatívnom zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva postupuje striktnie podľa obsahu, účelu a zmyslu ustanovenia § 142 Občianskeho zákonníka. Súd podielové spoluvlastníctvo ako celok najskôr zruší a potom v tom istom konaní vykoná jeho vyporiadanie; pritom je súd povinný postupovať podľa zákonom ustanoveného poradia. S konštitutívnou povahou rozhodnutia súdu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva súvisí aj nevyhnutnosť vyriešiť všetky otázky, ktoré sú medzi stranami sporné a ktoré v rámci novej úpravy vzťahov vyžadujú riešenie; z tohto dôvodu v rámci zrušenia spoluvlastníctva možno vykonať aj vyporiadanie v tzv. širšom zmysle, avšak len na základe návrhu strany sporu alebo vzájomnej žaloby. Najprirodzenejším a najčastejším spôsobom likvidácie spoluvlastníckych vzťahov je rozdelenie veci medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich spoluvlastníckych podielov. Predpokladom uplatnenia tohto spôsobu vyporiadania však je, že ide o deliteľnú vec (z technického aj právneho hľadiska) a že jej rozdelenie je aj funkčne opodstatnené, t.j. vtedy, keď jej rozdelením vzniknú samostatné veci slúžiace ich spoluvlastníkom aj naďalej spôsobom, ktorý zodpovedá ich povahe a spoločenskému poslaniu (záujmu) a pri nehnuteľnostiach je ich rozdelenie možné zapísať vkladom do katastra nehnuteľností. Prvá možnosť vyporiadania podielového spoluvlastníctva reálnym rozdelením podľa spoluvlastníckych podielov nevyklucuje, aby sa v prípadoch osobitného zreteľa vyporiadanie reálnym rozdelením uskutočnilo pri plošnom rozdelení inak, než v presnom pomere k spoluvlastníckym podielom (napr. pri nerovnakej kvalite vydelených častí, pri nerovnakých prístupových možnostiach a podobne); tieto nerovnosti treba vyjadriť primeranou peňažnou náhradou, teda tzv. kombinovaným spôsobom vyporiadania. Z ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že predpokladom rozdelenia veci je, že rozdelenie je dobre možné; pri posudzovaní otázky, či je rozdelenie veci dobre možné nemožno preto vychádzať len z hľadiska technického alebo právneho, ale treba prihliadnúť aj na iné okolnosti, a to napríklad na možnosť spolužitia strán sporu. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné súd uplatní ďalší spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ktorým je prikázanie veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu pre odstupujúcich spoluvlastníkov. Pre rozhodnutie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva súdom, a to nielen rozdelením veci, ale aj prikázaním doterajšej spoločnej veci niektorému (niektorým) zo zostávajúcich podielových spoluvlastníkov za primeranú náhradu zakotvuje § 142 Občianskeho zákonníka tri kritéria: (a) veľkosť spoluvlastníckych podielov, (b) účelné využitie veci a (c) prípadné násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom (tzv. objektívne predpoklady). Predmetom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je vždy celá vec (nie jej podiel) patriaca do podielového spoluvlastníctva. Tento spôsob vyporiadania prichádza do úvahy len vtedy, ak aspoň jeden zo spoluvlastníkov prejavuje o celú vec záujem. Subjektívnym predpokladom tohto spôsobu vyporiadania spoluvlastníctva je teda súhlas spoluvlastníka, ktorému má byť vec prikázaná a jeho solventnosť (z hľadiska možnosti uhradiť primeranú náhradu). Okrem toho musí súd pri úvahe, komu zo spoluvlastníkov prikáže vec za primeranú náhradu, brať na zreteľ vždy komplexne celý súbor zistených relevantných skutočností, ktorý sám o sebe nie je vždy vyčerpaný iba hľadiskami priamo vymenovanými v ustanovení § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Komu bude vec nakoniec prikázaná závisí od úvahy súdu, preto súd musí riadne odôvodniť, z akého dôvodu je

kritérium, ktoré v určitom prípade použil, rozhodujúce. Nariadenie predaja veci a rozdelenie výťažku medzi spoluvlastníkov podľa podielov prichádza do úvahy len tam, kde vec nemôže byť reálne rozdelená ani prikázaná jednému zo spoluvlastníkov, lebo žiadny zo spoluvlastníkov nemá o ňu záujem. Je nutné zdôrazniť, že súd síce pri autoritatívnom zrušení a vyporiadaní nie je viazaný návrhmi strán sporu ohľadne spôsobu vyporiadania, avšak musí dodržať poradie a podmienky použitia jednotlivých spôsobov vyporiadania zrušeného podielového spoluvlastníctva ako sú záväzne upravené v ustanovení § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

4.7.1 Odvolací súd po preskúmaní obsahu predloženého spisu vrátane odôvodnenia napadnutého rozsudku a podaného odvolania dospel k záveru, že odvolacia argumentácia žalobcu podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. je dôvodná.

4.7.2 K uvedenému odvolaciemu dôvodu treba vo všeobecnosti uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces; ustálená judikatúra ESLP a ÚS SR uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces; aj NS SR už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach práve pod vplyvom judikatúry ESLP a judikatúry ÚS SR zaujal stanovisko, že medzi práva civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia; povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj relevantnými námietkami strany sporu; porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov; nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia, t.j. nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva strany sporu na spravodlivé súdne konanie (porovnaj napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/7/2022 zo dňa 29.10.2024).

4.7.3 Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol žiadne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali absenciu výroku o primeranej náhrade žalobcu ako odstupujúceho spoluvlastníka bytu s príslušenstvom (nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. C.); odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti týkajúcej sa vyporiadania bytu s príslušenstvom nie je dostatočné; z výroku napadnutého rozsudku a zápisnice o pojednávaní zo dňa 05.11.2024 je zrejmé, že vo vyhlásenom aj vyhotovenom znení rozsudku absentuje výrok o primeranej náhrade žalobcovi ako odstupujúceho spoluvlastníka bytu s príslušenstvom. Odvolací súd zdôrazňuje, že ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri autoritatívnom vyporiadaní podielového spoluvlastníctva prikázaním veci do výlučného vlastníctva spoluvlastníka predpokladá primeranú náhradu odstupujúcim spoluvlastníkom. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však nie je zrejmé ani len to, či súd prvej inštancie opomenul rozhodnúť o primeranej náhrade alebo či žalobcovi úmyselne nepriznal primeranú náhradu, prípadne z akých (iných) konkrétnych dôvodov o primeranej náhrade odstupujúcemu spoluvlastníkovi nerozhodol. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva ani len implicitne akýkoľvek relevantný dôvod odôvodňujúci absenciu výroku o primeranej náhrade. Odvolací súd zdôrazňuje, že ani súdom prvej inštancie tvrdená skutočnosť, že žalovaná investovala do bytu s príslušenstvom, že byt dala zrekonštruovať, nepredstavuje dôvod, pre ktorý by súd mohol prikázať spoločnú vec do výlučného vlastníctva žalovanej bez toho, aby ju zaviazal poskytnúť žalobcovi ako odstupujúcemu spoluvlastníkovi primeranú náhradu (žalovaný tvrdené investície v odvolacom konaní označil za nepreukázané). Uvedená skutočnosť (ani v prípade jej preukázania) v žiadnom prípade neodôvodňuje absenciu výroku o primeranej náhrade. Nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku znemožnilo preskúmanie vecnej správnosti záverov súdu prvej inštancie, pretože z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, či súd prvej inštancie správne interpretoval a aplikoval ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka v prejednávanej spore, v dôsledku čoho nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi uplatniť jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

4.7.4 Napadnutý rozsudok je podľa odvolacieho súdu nepreskúmateľný aj v časti týkajúcej sa vyporiadania nehnuteľností evidovaných na LV č. XXXX pre k.ú. C.. Dôvodná je odvolacia argumentácia žalobcu, podľa ktorej súd prvej inštancie relevantným spôsobom nezdôvodnil, z akého dôvodu po zrušení podielového spoluvlastníctva vyporiadal spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXXX pre k.ú. C. nariadením ich predaja a rozdelením výťažku podľa veľkosti podielov. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uviedol, že žalovaná nemala záujem nadobudnúť tieto nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva; na druhej strane však len veľmi stroho poznamenal, že žalobca menil žalobné návrhy, pričom nekonkretizoval akým spôsobom; takýto záver súdu prvej inštancie je nielenže nepresvedčivý, ale súčasne aj nepreskúmateľný, keďže neposkytuje zrozumiteľnú, jednoznačnú a dostatočnú odpoveď na skutočnosť rozhodujúcu pre rozhodnutie sporu v zmysle § 142 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka, t.j. nezáujem žiadneho zo spoluvlastníkov o nadobudnutie spoločnej veci do výlučného vlastníctva. V dôsledku uvedeného tak nie je dostatočne zrejmé, aké kritéria súd prvej inštancie uplatnil pri vyporiadaní týchto nehnuteľností, resp. nie je zrejmé ako v tomto smere interpretoval a aplikoval ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pre úplnosť odvolací súd zdôrazňuje, že zo žaloby je zrejmé, že žalobca žiadal predaj týchto nehnuteľností; na pojednávaní konanom dňa 05.11.2024 však právny zástupca žalobcu opakovane navrhoval, aby súd prvej inštancie prikázal uvedené nehnuteľnosti na LV č. XXXX pre k.ú. C. („rodinný dom spolu s príslušenstvom“, čo možno vnímať ako rodinný dom, bufet a príslušné pozemky) do výlučného vlastníctva žalobcu. Súd prvej inštancie na uvedené, t.j. že žalobca v konečnom dôsledku žiadal prikázanie týchto nehnuteľností do svojho výlučného vlastníctva v odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočným spôsobom nereagoval. Skutočnosť, že žalobca prebýva väčšinu času v Prievidzi, kde má zabezpečené bývanie, sama o sebe nepredstavuje relevantný dôvod, ktorý by bránil súdu prvej inštancie prikázať tieto nehnuteľnosti do jeho výlučného vlastníctva za primeranú náhradu. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že strany sporu majú povinnosť plniť pohľadávku z úveru voči banke, spoločná pohľadávka žalobcu a žalovanej voči banke nie je predmetom tohto konania ani vyporiadanie tejto pohľadávky strán sporu vo vzťahu k banke.

4.8 Na základe uvedeného nie je z odôvodnenia napadnutého rozsudku dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal, k akým záverom dospel po vyhodnotení vykonaného dokazovania, akými úvahami sa riadil pri posúdení zisteného skutkového stavu a ani k akým právnym záverom dospel, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku a dôvodnosť žalobcom uplatnenej odvolacej argumentácie podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. Vzhľadom na zásadne opravný charakter odvolacieho konania nie je účelné ani možné odstránenie týchto nedostatkov zo strany odvolacieho súdu. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevyporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávanej spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku a obsahu predloženého spisu identifikoval viacero podstatných vyjadrení, návrhov strán sporu a skutočností, s ktorými sa súd prvej inštancie dôsledne nevyporiadal. Súd prvej inštancie vôbec nereagoval na vyjadrenie žalobcu z pojednávania ohľadne navrhovaného spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXXX pre k.ú. C.. Súd prvej inštancie uviedol, že vykonal dokazovanie súkromnými „znaleckými posudkami“ predloženými do konania žalobcom, ktoré aj vyhodnotil, ale vôbec sa nezaoberal tým, že do konania boli predložené len útržky týchto listín bez znaleckej doložky (§ 209 ods. 2 C.s.p.). Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku nevyjadril ani k tomu, že žalovaná na pojednávaní dňa 05.11.2024 v podstate uviedla, že tieto „znalecké posudky“ nie sú aktuálne.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalobca podané odvolanie odôvodnil porušením jeho práva na spravodlivý proces nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.), nesprávnymi skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov (§ 365 ods. 1 písm. f) C.s.p.); nedostatočne zisteným skutkovým stavom, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany

alebo ďalšie prostriedky procesné útoky, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g/ C.s.p.) a nesprávnym právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s odvolacími dôvodmi žalobcu v rozsahu namietaného porušenia jeho práva na spravodlivý proces (body 4.4 až 4.8 odôvodnenia).

7.1 Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd zrušil aj závislý výrok (§ 379 písm. a/ C.s.p.) napadnutého rozsudku o trovách konania, ktorý v dôsledku zrušenia rozsudku stratil svoj podklad. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.).

7.2 Podľa § 391 ods. 3 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

7.3 V ďalšom konaní bude súd prvej inštancie postupovať v súlade s ustanoveniami o dokazovaní (§ 185 a nasledujúce C.s.p.) a v tejto súvislosti najmä:

(1) súd prvej inštancie bude v ďalšom konaní a pri novom rozhodnutí postupovať podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, najmä pri zohľadnení spôsobu vyporiadania predmetov podielového spoluvlastníctva strán sporu; v konaní nebolo sporné (žalobca to nenamietal ani v podanom odvolaní), že strany sporu majú zhodne záujem na zrušení a vyporiadaní predmetného podielového spoluvlastníctva, pokusy o mimosúdne zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva strán sporu iniciované žalobcom neboli úspešné; vychádzajúc z terajšieho stavu veci odvolací súd konštatuje, že žalovaná žiadala prikázať byť s príslušenstvom (LV č. XXXX pre k.ú. C.) do jej výlučného vlastníctva za primeranú náhradu a predaj nehnuteľností evidovaných na LV č. XXXX pre k.ú. C. za súčasného rozdelenia výťažku podľa spoluvlastníckych podielov; žalobca na druhej strane žiadal prikázať byť s príslušenstvom (LV č. XXXX pre k.ú. C.) do výlučného vlastníctva žalovanej za primeranú náhradu a navrhol, aby súd prvej inštancie prikázal nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX pre k.ú. C. do jeho výlučného vlastníctva za primeranú náhradu žalovanej ako odstupujúcej spoluvlastníčke;

(2) súd prvej inštancie vyzve strany sporu, aby produkovali rozhodujúce skutkové tvrdenia ohľadne všeobecnej ceny nehnuteľností (ako objektívnej ceny, ktorú určuje súd vychádzajúc z príslušných podkladov, za ktorú je možné nehnuteľnosti v určitom mieste a čase z voľnej ruky predať); v prípade potreby súd prvej inštancie postupom podľa § 150 ods. 2 C.s.p. požiada strany sporu o ďalšie skutkové tvrdenia, potrebné na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností;

(3) súd prvej inštancie na podklade spoľahlivo zisteného skutkového stavu opätovne právne posúdi vec; súd prvej inštancie (za predpokladu, že rozdelenie spoločných vecí nie je dobre možné) pristúpi k vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva strán sporu prikázaním nehnuteľností do výlučného vlastníctva jedného zo spoluvlastníkov, a to za primeranú náhradu odstupujúcim spoluvlastníkom; v súvislosti s prikázaním veci rozhodne aj o primeranej náhrade pre odstupujúceho spoluvlastníka; jedine v prípade, ak vyporiadanie nehnuteľností ich rozdelením alebo prikázaním za primeranú náhradu nebude prichádzať do úvahy, tak súd prvej inštancie pristúpi k vyporiadaniu nehnuteľností nariadením ich predaja a rozdelením výťažku podľa podielov strán sporu;

(4) nad rámec uvedeného odvolací súd udáva, že žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie výslovne nepoprel tvrdenia žalovanej, že investovala do bytu a zrekonštruovala ho; žalovaná síce tvrdila investície do bytu s príslušenstvom, ale nekonkretizovala výšku investícií a ani investície žiadnym spôsobom nepreukazovala; žalobca až v odvolacom konaní spochybnil tieto tvrdenia, keď uviedol, že žalovaná investície do bytu nepreukázala; ďalej žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázala tvrdenia ohľadne násilného správania žalobcu, resp. že žalobca po tom, čo žalovaná byt zrekonštruovala, mal byť značne poškodiť (žalovaná nekonkretizovala rozsah poškodení); žalobca tieto tvrdenia poprel výslovne až v odvolacej replike;

(5) ak strany nedospejú k dohode o hodnote spoločných nehnuteľností pre účely vyporiadania, súd prvej inštancie pri určení všeobecnej ceny spoločných nehnuteľností pre účely vyporiadania neprihliadne na žalobcom predložené listiny (súkromné „znalecké posudky“) z dôvodu ich neaktuálnosti (všeobecnú cenu je nutné určiť k času rozhodovania súdu), čo v priebehu konania namietala aj žalovaná; žalobca navyše do konania predložil len útržky týchto listín, aj to bez znaleckej doložky (§ 209 ods. 2 C.s.p.);

(6) súd prvej inštancie sa v ďalšom konaní a novom rozhodnutí riadne vysporiada s relevantnými a prípustnými tvrdeniami a návrhmi strán sporu, ktoré boli uplatnené v pôvodnom alebo odvolacom konaní, resp. ktoré strany sporu uplatnia v ďalšom konaní; súd prvej inštancie sa pritom bude

riadiť právnym názorom vyplývajúcim z rozhodnutia R 29/2025, ktorého právna veta znie: „Pravidlám sporového konania, ktoré sa riadi zásadou koncentrácie konania a objektívnym stavom existujúcim v čase rozsudku (§ 217 ods. 1 CSP) nebráni, pokiaľ sa uplatňovaný nárok preukáže vykonaním dôkazu, ktorý prišiel na rad až po vyslovení právneho názoru odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení a teda po koncentrácii konania. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vráti na ďalšie konanie, strany sporu môžu uvádzať nové skutočnosti a navrhovať nové dôkazy v rozsahu dôvodov zrušujúceho uznesenia, bez toho, aby boli obmedzované tým, že v predchádzajúcom konaní pred súdom prvej inštancie túto možnosť nevyužili; účinky zákonnej (sudcovskej) koncentrácie konania nad rámec dôvodov zrušujúceho uznesenia tým nie sú dotknuté.“;

(7) vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách konania odvolací súd zdôrazňuje, že len poukaz na povahu konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva (iudicium duplex) nepostačuje pre záver o potrebe uplatnenia § 255 ods. 2 C.s.p.; odvolací súd podporne poukazuje na rozhodnutia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 73/2023 zo dňa 25.05.2023, sp. zn. III. ÚS 70/2024 zo dňa 24.04.2024 a rozhodnutie NS SR sp. zn. 8Cdo/159/2024 zo dňa 08.09.2025;

(8) svoje rozhodnutie súd prvej inštancie primeraným spôsobom odôvodní.

8. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 C.s.p. (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo sa obrátiť na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže súčasne so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.